

Sygn. akt IIIU 330/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2014 r.

Sąd Okręgowy	w Ostrołęce	Wydział III
Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych		

w składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Suchcicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 września 2014 r. w O.

sprawy z odwołania Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 17 marca 2014 r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje Z. S. prawo do emerytury od 29 marca 2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organum rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Z. S. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17.03.2014r., znak (...), którą tą decyzją Zakład odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Zakład opierał swoje stanowisko na ustaleniach, że odwołujący się na dzień 01.01.1999r. nie udokumentował wymaganego 15 -letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego pełnomocnik ZUS pozostawiła sprawę do uznania Sądu.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił

i zważył, co następuje:

Z. S. urodził się w dniu (...), podstawą ubiegania się przez ubezpieczonego o prawo do emerytury jest więc ustawa z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 24 ust 1b pkt 6 tej ustawy ubezpieczonym urodzonym w okresie od dnia 1 stycznia 1954 r. do dnia 31 marca 1954 r. wynosi co najmniej 60 lat i 5 miesięcy;

Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 01.01.2013r. w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze świadczenie emerytalne przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r., który łącznie spełnił następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
2. nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa,
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 01.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn w tym co najmniej 15 lat okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpatrując wniosek Z. S. złożony w dniu 05.03.2014r., na podstawie zgromadzonej dokumentacji ustalił, że ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, na dzień 01.01.1999r. zgromadził staż pracy wynoszący 25 lat i 9 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 2 miesiące i 14 dni okresów nieskładkowych, tj. łącznie 26 lat, 2 miesiące i 23 dni.

Po analizie zgromadzonej dokumentacji w postaci przedstawionych przez odwołującego świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach ZUS do okresu pracy w szczególnych warunkach zaliczył **11 lat i 6 miesięcy**.

Organ rentowy nie uznał okresu zatrudnienia od 26.09.1972r. do 30.06.1981r. w (...) Fabryce (...) w W. – gdyż w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.05.2001r. brak określenia charakteru wykonywanej pracy według wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. oraz od 01.10.1996r. do 30.06.1997r. i od 01.07.1997r. do 31.12.1998r. w (...) Sp. z o.o. w likwidacji w W.. - ponieważ stanowisko pracy – kontroler jakości wykazane w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.05.2001r. nie odpowiada stanowisku wykazanemu w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach oraz podany charakter pracy – kontrola międzyoperacyjna i kontrola ostateczna wyrobów nie odpowiada ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. (decyzja ZUS z dnia 17.03.2014r., a.e. nr (...)).

Kwestią sporną, a zarazem mającą istotny wpływ na zasadność odwołania Z. S. było ustalenie, czy odwołujący zgromadził 15- letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przed Sądem ubezpieczeń możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień o emerytury wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239), dlatego też Sąd dopuścił dowód z przesłuchania zawnioskowanych świadków, zeznań odwołującego się w charakterze strony, akt emerytalnych w/w świadków oraz uzyskał akta osobowe odwołującego się.

Na okoliczność charakteru zatrudnienia odwołującego się Sąd uzyskał z (...) S.A. w W. (poprzednie nazwy (...) S.A. Zakład (...) w W., (...) Sp. z o.o. w likwidacji w W., (...) Fabryka (...)) akta osobowe, przesłuchał świadków oraz odwołującego się w charakterze strony.

Z angażu z dnia 28.09.1972r. wynika, że z dniem 26.09.1972r. odwołującemu powierzono obowiązki stażysty w Oddziale W. (...) Fabryki (...). **Z umowy podpisanej w dniu 07.01.1976r.** pomiędzy (...) Fabryką (...) Przedsiębiorstwem Państwowym w W. Oddziałem w W. a odwołującym się wynika, że został on zatrudniony po powrocie z wojska na stanowisku zwiaczca. **Angaże wskazują, że** stanowiska zajmowane przez odwołującego się to kontroler jakości, ustawiacz maszyn i urządzeń, szlifierz.

Ze świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.05.2001r. wynika, że w okresie od 01.10.1996r. do 30.06.1997r. odwołujący się zatrudniony był na stanowiskach wymienionych w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowisku kontroler jakości wymienionym w dziale XIV poz. 24 pkt 1. Na stanowiskach tych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał on prace kontroli międzyoperacyjnej i kontroli ostatecznej wyrobów. **Ze świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 31.05.2001r. wynika, że** w okresie 26.09.1972r. do 30.06.1981r. odwołujący się zatrudniony był na stanowisku szlifierz wymienionym w wykazie III poz. 78 pkt 6 w/w rozporządzenia. Natomiast ze świadectwa wykonywania prac w szczególnym charakterze wynika, że Z. S. w okresie 01.07.1981r. do 31.10.1993r. wykonywał prace szlifierskie na stanowisku szlifierz wymienionym w dziale III poz. 78 pkt 6 załącznika nr 1.

Świadek W. T. zeznał, że pracował z odwołującym w Fabryce (...) w W.. Świadek od 1969r., a Z. S. 3 lata później. Pracowali w jednej brygadzie, przeważnie na jednej maszynie do 1992r. na stanowiskach - szlifierz płaszczyzn. Świadek w 1992r. przeszedł na inny dział w tym samym zakładzie, a odwołujący został na tym samym stanowisku. Szlifowali czoła sprężyn na obie strony, górę i dół. Świadek uzyskał wcześniejszą emeryturę, a ZUS nie kwestionował zaliczenia tego okresu jako pracy w warunkach szczególnych. (rozprawa z dnia 30.07.2014r., adnotacja 00:09:34, k. 22 v. a.s.)

Z akt emerytalnych W. T. wynika, że w (...) Oddziale w W., a następnie w: (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. był on szlifierzem a praca ta została uznana przez ZUS za pracę w warunkach szczególnych.

Świadek K. D. zeznał, że razem z odwołującym pracowali na maszynach szlifierskich, na początku w (...), a później D., świadek od 1971r. do 2000r. - do końca istnienia zakładu na stanowisz szlifierza. Świadek uzyskał wcześniejszą emeryturę, odwoływał się do Sądu w Ostrołęce, ponieważ ZUS zakwestionował świadectwo. Odwołujący przyszedł w 1972r. i pracował do 1996r. na stanowisku szlifierza, przy tej samej maszynie na 3 zmiany. Praca polegała na szlifowaniu sprężyn. Tam były warunki szczególne z uwagi na to, że pracowali w wysokiej temperaturze, zapyleniu, szlifowali grube druty sprężynowe grubości 5, 6. Odwołujący wykonywał te same czynności co świadek. Pracowali na maszynie, a po wyszlifowaniu duże sprężyny wycinano ręcznie, małe wychodziły w pojemnik. Odwołujący pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Mieli dużo pracy. Na początku zakład nazywał się (...) Fabryka (...) w W., później przejął go (...) i D., ale wciąż była ta sama praca. Zakład produkował sprężyny. Trzeba było mieć odpowiednią wiedzę i przeszkolenie (rozprawa z dnia 12.09.2014r., k. 30 a.s.).

Z akt sprawy III U 1703/10 dot. odwołania K. D. od decyzji ZUS z dnia 11.04.2011r. o prawo do emerytury wynika, że jego praca w (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku szlifierza była praca wykonywaną w szczególnych warunkach.

Zeznania świadków korespondują z zeznaniami odwołującego złożonymi w charakterze strony.

Odwołujący się Z. S. zeznał, że w okresie od 26.09.1972r. do 30.06.1981r pracował w W.Fabryce (...)z Oddziałem w W.. Najpierw jako szlifierz, a później od 1997r. do 2001r. jako kontroler jakości. ZUS uznał mu 11 lat i 6 miesięcy warunków szczególnych. ZUS nie uznał okresu od 1972r. do 1981r. Pracę podjął w dniu 26.09.1972r. Wtedy ten zakład

nazywał się (...) Oddział W.. Pracował jako szlifierz. Była duża elektryczna szlifierka, która ważyła około 1,5 tony. Jego praca polegała na obsłudze tej szlifierki, szlifowaniu sprężyn. Wszystko trzeba było robić ręcznie. Dostarczane były sprężyny do tej szlifierki i wkładano sprężyny w superator. Superator się kręcił, dwie tarcze jedna z góry, druga z dołu. Jedna ważyła około 80 kg - one szlifowały. Później odwołujący dokręcał ręcznie tarcze. Była to praca w kurzu, okropnym zapyleniu, w wysokiej temperaturze. W tym charakterze odwołujący pracował od 1972r. do 1996r. Od 1997r. do 2001r. był kontrolerem jakości na wydziale szlifierek. Wniósł o zaliczenie okresu od 26.09.1972r. do 30.06.1981r. kiedy pracował jako szlifierz. (rozprawa z dnia 12.09.2014r., k. 30 a.s.)

Sąd uznał zeznania świadków i odwołującego się za rzetelne i wiarygodne. Świadkowie jako osoby obce dla odwołującego nie mieli interesu prawnego w składaniu fałszywych zeznań, wypowiedzieli się na dany temat swobodnie i bez oznak zafalszowania. W. T. i K. D. byli naoczniymi świadkami czynności wykonywanych przez odwołującego w spornym okresie, pracowali bowiem na tych samych stanowiskach i obsługiwali to samo urządzenie. Zgodnie zeznali oni, że odwołujący się pracował na maszynach szlifierskich, szlifował grube druty - sprężyny, zatrudniony był na 3 zmiany. Pracował w wysokiej temperaturze, panowało zapylenie, większość czynności wykonywano ręcznie. Podnieść należy, iż brak precyzji zeznań świadków, co do okresów pracy odwołującego się nie może być podstawą do uznania ich za niewiarygodne, bo od chwili świadczonej przez ubezpieczonego pracy upłynęło około 35 lat, a przy tym nie sposób pamiętać dokładnie, o której godzinie rozpoczął pracę, o której kończył i co w danym dniu robił. Należy zwrócić jednak uwagę, że złożone zeznania są logiczne i znajdują oparcie w dokumentacji zgromadzonej w aktach emerytalnych i w aktach osobowych Z. S., tj. w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.05.2001r., wystawionego przez „D. (...)” Sp. z o.o., Zakład (...), Wydział, Sprężyn w W., w którym wskazano, że w okresie od dnia 26.09.1972r. do 30.06.1981r. zajmował stanowisko szlifierza. Podkreślenia wymaga fakt, że W. T. i K. D. jako szlifierze za identycznie wykonywaną jak Z. S. pracę uzyskali wcześniejsze uprawnienia emerytalne.

Sąd uznał, że w okresie od 26.09.1972r. do 30.06.1981r. tj. przez 8 lat, 9 miesięcy i 5 dni odwołujący się wykonywał pracę w warunkach szczególnych – wymienioną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. – wykaz A dział III pkt 78 polegająca na szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne.

Z treści Działu III poz. 78 pkt 6 Załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz.MG.85.1.1) wynika, że praca polegająca na szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne na stanowisku szlifierza jest pracą w szczególnych warunkach.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że odwołujący się w niniejszym postępowaniu wykazał na dzień 01.01.1999r. okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 8 lat i 9 miesięcy i 5 dni, co z okresem uwzględnionym przez organ rentowy w wymiarze 11 lat i 6 miesięcy przekracza wymagany ustawowo okres 15- lat pracy w warunkach szczególnych.

Mając na względzie poczynione ustalenia Sąd uznał, że Z. S. spełnia wszystkie wymagane prawem warunki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach i na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do emerytury począwszy od (...)tj. od dnia, w którym ukończył 60 lat - stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. O powyższym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Dopiero przeprowadzenie szerszego postępowania dowodowego przed Sądem, przesłuchanie w sprawie świadków, przeprowadzenie dowodu z akt pracowniczych, umożliwiło stwierdzenie, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach. Zgromadzony na etapie postępowania przed organem rentowym

materiał dowodowy nie pozwalał jednoznacznie na ustalenie, czy odwołujący spełnił wszelkie wymagane prawem warunki uprawniające do prawa do emerytury. Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.